**ĐỨC CHÚA TRỜI CỦA ÁP-RA-HAM, I-SÁC VÀ GIA-CỐP**

(Thứ Năm—Tiết Tối)

Bài Ba

**Phúng dụ về hai người nữ**

Đọc Kinh văn: Sáng. 16:1–17:14; Ga. 4:21-31

**I. Sa-ra và A-ga, vợ và vợ lẽ của Áp-ra-ham, là phúng dụ về hai giao ước—giao ước thuộc lời hứa và giao ước thuộc kinh luật—Sáng. 16:1-3; Ga. 4:24:**

A. Sa-ra, người nữ tự do, tượng trưng cho giao ước thuộc lời hứa, là điều có liên quan đến chúc thư mới, tức giao ước thuộc ân điển—cc. 23-24; Sáng. 12:7; 15:7-21:

1. Trong giao ước ấy, Đức Chúa Trời hứa rằng Ngài sẽ ban cho Áp-ra-ham dòng giống mà không hề có ý định rằng Áp-ra-ham phải làm điều gì đó để có được dòng giống ấy; Đức Chúa Trời sẽ tác thành điều gì đó vào trong ông để ông có thể sinh ra một dòng giống hầu hoàn thành mục đích của Ngài; đây là ân điển—c. 4.
2. Sa-ra, tức người nữ tự do, người vợ chính thức của Áp-ra-ham, là một biểu tượng của giao ước thuộc ân điển này; bà sinh ra I-sác bởi ân điển của Đức Chúa Trời.
3. Sản phẩm của lời hứa thuộc ân điển, tức I-sác, là dòng giống để hoàn thành mục đích của Đức Chúa Trời—17:19; 21:12b.

B. A-ga, người hầu gái, tượng trưng cho giao ước thuộc kinh luật—Ga. 4:24-25:

1. A-ga, vợ lẽ của Áp-ra-ham, là một biểu tượng của kinh luật; bởi điều này chúng ta có thể thấy rằng vị trí của kinh luật là vị trí của một người vợ lẽ—Sáng. 16:1-3.
2. Giao ước thuộc kinh luật, được biểu trưng bởi A-ga, đem dân được chọn của Đức Chúa Trời vào ách nô lệ, tức xiềng xích, của kinh luật, khiến họ trở thành nô lệ dưới kinh luật, bị tách rời khỏi ân điển của Đức Chúa Trời—Ga. 4:25; 5:1, 4.
3. Việc Áp-ra-ham sinh ra Ích-ma-ên qua A-ga biểu trưng cho nỗ lực của con người nhằm hoàn thành mục đích của Đức Chúa Trời bằng sự nỗ lực của xác thịt phối hợp với kinh luật—Sáng. 16:4, 15-16; Ga. 2:16; 4:23a.
4. Áp-ra-ham đã sinh ra Ích-ma-ên qua A-ga bởi nỗ lực xác thịt của ông chứ không bởi ân điển của Đức Chúa Trời; vì vậy, Ích-ma-ên, là kết quả của nỗ lực xác thịt con người theo kinh luật, đã bị Đức Chúa Trời khước từ—Sáng. 17:18-19; 21:10; Ga. 4:30.

C. Lời hứa được ban cho trong Sáng Thế Kí 12:2, 7; 13:15-17; và 15:4-5, còn giao ước được lập trong 15:7-21:

1. Theo ý định của Đức Chúa Trời, giao ước thuộc lời hứa đến trước, trước giao ước thuộc kinh luật; Ngài không có ý định đem kinh luật đến và khiến con người gắng sức giữ kinh luật để hoàn thành mục đích của Ngài.
2. Điều Đức Chúa Trời dự định làm từ ban đầu là tác thành chính Ngài vào trong con người để hoàn thành mục đích của Ngài qua con người—c. 4.

D. Giao ước mà Đức Chúa Trời đã lập với Áp-ra-ham trong Sáng Thế Kí 15:7-21 được xác quyết trong Sáng Thế Kí 17:1-14 bằng sự cắt bì:

1. Trong câu 1, Đức Chúa Trời khải thị chính Ngài cho Áp-ra-ham là Đức Chúa Trời Toàn túc; là Đấng Đại năng toàn túc, Ngài là nguồn ân điển để cung ứng sự phong phú của bản thể thần thượng Ngài cho những người được gọi của Ngài hầu cho họ có thể sinh ra Christ là dòng giống để hoàn thành mục đích của Ngài.
2. Trong Sáng Thế Kí chương 16, Áp-ra-ham đã vận dụng xác thịt của mình để sinh ra Ích-ma-ên; trong Sáng Thế Kí chương 17, Đức Chúa Trời truyền cho Áp-ra-ham cắt bỏ xác thịt của ông, kết liễu sức mạnh thiên nhiên của ông để Đức Chúa Trời có thể bước vào và sinh ra I-sác bởi ân điển Ngài.
3. Ý nghĩa thuộc linh của sự cắt bì là lột bỏ xác thịt, lột bỏ bản ngã và người cũ, qua sự đóng đinh của Christ—Côl. 2:11, 13a; Phil. 3:3:

a. Sự cắt bì thuộc linh là liên tục áp dụng sự chết của Christ cho xác thịt của chúng ta—Ga. 5:24; La. 8:13.
b. Sự cắt bì xử lí xác thịt là điều tự cố gắng thực hiện ý muốn của Đức Chúa Trời và hoàn thành lời hứa của Ngài; ý nghĩa của sự cắt bì là cắt bỏ sự tin cậy xác thịt—Phil. 3:3.

4. Sự xác quyết giao ước bằng sự cắt bì liên quan đến dòng giống và miền đất để hoàn thành mục đích của Đức Chúa Trời—Sáng. 17:2-8:
a. Để hoàn thành mục đích đời đời của Đức Chúa Trời là con người biểu lộ và đại diện Ngài, chúng ta cần có Christ là dòng giống và là miền đất của chúng ta, và vì điều này, chúng ta cần được cắt bì và sống một đời sống chịu đóng đinh—Ga. 5:24; 6:14.
b. Khi xác thịt, bản ngã và người cũ đã bị kết liễu thì cửa được mở ra để Đức Chúa Trời bước vào và sinh ra I-sác—Sáng. 18:10, 14; 21:1-3.

**II. Chúng ta cần xem xét Ga-la-ti 4:21-31 trong ánh sáng về kinh nghiệm của Áp-ra-ham trong Sáng Thế Kí:**

A. Trong Ga-la-ti 4:21-31, Phao-lô cho chúng ta biết rằng A-ga tượng trưng cho kinh luật, được biểu trưng bởi Giê-ru-sa-lem thuộc đất, còn Sa-ra tượng trưng cho ân điển, được biểu trưng bởi Giê-ru-sa-lem thuộc trời—cc. 25-26.

B. A-ga và Sa-ra đại diện cho hai giao ước—giao ước thuộc kinh luật và giao ước thuộc ân điển; kinh luật là vấn đề con người lao tác bằng khả năng của con người để sản sinh điều gì đó, còn ân điển là Đức Chúa Trời được ban cho dân được chọn của Ngài để sản sinh nhiều con—3:26; 4:6.

C. Giao ước ban đầu mà Đức Chúa Trời lập với Áp-ra-ham là giao ước thuộc ân điển:
1. Trong giao ước này không cần khả năng hay nỗ lực của con người, nhưng cần ân điển của Đức Chúa Trời để sản sinh nhiều con—3:29.
2. Giao ước này tương đương với chúc thư mới; điều này có nghĩa là giao ước mà Đức Chúa Trời lập với Áp-ra-ham thật ra chính là chúc thư mới—c. 8; Hê. 8:7-8:
a. Chúc thư mới là sự tiếp nối của giao ước mà Đức Chúa Trời đã lập với Áp-ra-ham—Sáng. 15:7-21.
b. Chúc thư mới là sự tiếp nối trọn vẹn giao ước thuộc ân điển mà Đức Chúa Trời đã lập với Áp-ra-ham để sản sinh các con; người con đầu tiên được sản sinh bởi giao ước này chính là Áp-ra-ham—Ga. 3:26; 4:6; Hê. 2:10.

D. Hai loại con do hai giao ước này sinh ra thì khác nhau trong bản chất—Ga. 4:24, 28-31:
1. Những ai được sinh ra bởi giao ước thuộc kinh luật đều được sinh ra theo xác thịt, còn những ai được sinh ra bởi giao ước thuộc lời hứa đều được sinh ra theo Linh—c. 29.
2. Con cái được sinh ra theo xác thịt không có quyền dự phần vào phước hạnh đã hứa của Đức Chúa Trời, nhưng con cái được sinh ra theo Linh thì có trọn quyền ấy—cc. 30-31.
3. Vì có ân điển, Christ và Linh ban-sự-sống nên chúng ta là con cái theo Linh—6:18; Côl. 1:27; 1 Cô. 15:45b:
a. Linh này hiện ở trong linh chúng ta và làm cho chúng ta thành con cái theo Linh; đây là sự khải thị kì diệu trong Ga-la-ti chương 3 và 4.
b. Là con cái theo Linh, chúng ta phải luôn ở trong sự hoàn thành khát vọng của Đức Chúa Trời, vui hưởng ân điển, tức là Christ, và Linh bao-hàm-tất-cả là phước hạnh của phúc âm—3:14.

E. Ga-la-ti chương 4 khải thị rằng mẹ của các tín đồ, tức Giê-ru-sa-lem ở trên, Giê-ru-sa-lem Mới, là giao ước mới thuộc ân điển được Sa-ra tượng trưng—c. 26:

1. Giê-ru-sa-lem Mới, Giê-ru-sa-lem thuộc trời, Giê-ru-sa-lem ở trên, là mẹ của chúng ta, và người mẹ này là giao ước mới của ân điển—Hê. 8:7-13; 12:22-23:
    a. Giao ước mới là mẹ của chúng ta vì giao ước ấy đã sinh chúng ta ra làm con cái của sự tự do—Ga. 4:31.
    b. Chúng ta đã được sinh ra dưới giao ước mới, và Giê-ru-sa-lem ở trên là mẹ của chúng ta—c. 26.
    c. Người nữ này là giao ước mới và là mẹ của chúng ta, và mẹ của chúng ta là ân điển của Đức Chúa Trời.
2. Cha là Đấng ban ân điển; ân điển là giao ước; giao ước là thành phố, Giê-ru-sa-lem ở trên, Giê-ru-sa-lem Mới, tức mẹ của chúng ta; các con được người mẹ sản sinh là các thành phần cấu tạo của người mẹ; và người mẹ trở về với Cha để trở nên một với Ngài, sau khi đã ra từ Cha rồi trở lại với Cha là đích đến—1:3; 1 Cô. 8:6.
3. Nhận lãnh giao ước mới và giữ giao ước ấy là đến với Giê-ru-sa-lem thuộc trời và đến với Hội thánh; giao ước mới, Giê-ru-sa-lem thuộc trời và Hội thánh là một—Hê. 8:7-13; 12:22-23.
4. Mẹ của các tín đồ là thành phố mà Áp-ra-ham trông đợi—11:10:
    a. Thành phố này được xác định trong 12:22, là câu cho chúng ta biết rằng chúng ta đã tiến đến Giê-ru-sa-lem thuộc trời, vợ của Christ và mẹ của các tín đồ Tân Ước, gồm các con của Đức Chúa Trời, tức những người đã được bà sinh ra.
    b. Trong việc chọn Áp-ra-ham, ý định của Đức Chúa Trời là thực hiện gia tể Ngài, tức sản sinh nhiều con, được sinh ra bởi ân điển, để cấu tạo nên Giê-ru-sa-lem Mới—sự biểu lộ tập thể chung cuộc và đời đời của Ngài—Khải. 21:1-2, 7.

*© 2026 Living Stream Ministry*